

Riigihangete vaidlustuskomisjon
Tartu mnt 85, 10115 Tallinn
vako@fin.ee

15.09.2025

VAIDLUSTUS

hankija otsusele riigihankes nr 295139 „õigusteenuse tellimine Riigikantselei innovatsioonivaldkonnale“

Vaidlustaja: Advokaadibüroo RASK OÜ
Registrikood: 12320552
Ahtri 6, 10151 Tallinn

Vaidlustaja esindaja: vandeadvokaat Tarmo Peterson
vandeadvokaat Keidi Kõiv
Advokaadibüroo RASK
Ahtri 6, 10151 Tallinn
tel: 618 0820, faks: 618 0821
e-post: menetlus@rask.ee

Hankija: Riigi Tugiteenuste Keskus
Registrikood: 70007340
Lökke tn 4, Tallinn Harjumaa 10122
e-post: info@rtk.ee

Vaidlustaja taotlused:

1. RHS § 185 lg 2 p 5 ja 7 ja § 197 lg 1 p 5 alusel tunnistada kehtetuks Riigi Tugiteenuste Keskuse 05.09.2025 otsus osas, millega otsustati tunnistada vastavaks pakkuja Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ pakkumus ning Riigi Tugiteenuste Keskuse 10.09.2025 otsused, millega Riigi Tugiteenuste Keskus otsustas pakkuja Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ kvalifitseerida ja jätta kõrvaldamata.
  2. RHS § 198 lg 1 alusel jätta Riigi Tugiteenuste Keskuse menetluskulud tema enda kanda ning mõista Riigi Tugiteenuste Keskuselt Advokaadibüroo RASK OÜ kasuks välja menetluskulud.
1. ASJAOLUD
  - 1.1. Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi „hankija“) avaldas 29.07.2025 riigihangete registris sotsiaal- ja eriteenuste erimenetluse nr 295139 „Õigusteenuse tellimine Riigikantselei innovatsioonivaldkonnale“.

RASK.

- 1.2. Menetluses esitas pakkumuse kokku 9 pakkujat, kuid raamlepingu sõlmimine oli ette nähtud kuni 3 pakkujaga, millest johtuvalt tunnistati hankemenetluses edukaks kolm pakkujat – Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ, Advokaadibüroo RASK OÜ ja Osaühing Advokaadibüroo Eversheds Sutherland Ots ja Co eelnimetatud järjekorras kaskaadmeetodil. Hankija on lisaks teavitanud edukate pakkujate kvalifitseerimisest ja kõrvaldamata jätmisest.
- 1.3. Vaidlustajal tekkis Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ tulemust vaadeldes kahtlus, et antud pakkuja ei saa vastata hankes kehtestatud vastavustingimustele. Sellest johtuvalt päris vaidlustaja hankijalt välja Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ pakkumuse, millest saadud info kinnitas nimetatud seisukohta.
- 1.4. Seega on vaidlustuse esemeks Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ pakkumuse vastavaks ja edukaks tunnistamise otsus ning Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ kvalifitseerimine ja kõrvaldamata jätmise, millised oleksid õigusvastased ka otsuste järgnevuse põhimõttest tulenevalt.

2. VAIDLUSTAJA PÕHJENDUSED

- 2.1. Sotsiaal- ja eriteenuste erimenetluse nr 295139 „Õigusteenuse tellimine Riigikantselei innovatsioonivaldkonnale“ sotsiaal- ja eriteenuste erimenetluse korra kohaselt pidi pakkumus vastama riigihanke alusdokumentides sätestatud tingimustele (p 3.2), kusjuures ei tingimusliku pakkumuse ega alternatiivsete pakkumuste esitamine ei olnud lubatud (p 3.2. ja 3.4). Täiendavalt sätestas kord ka seda, et hankija tunnistab pakkumuse vastavaks vaid juhul, kui see vastab riigihanke alusdokumentides sätestatud nõuetele (p 5.3) ning kui sellistele tingimustele pakkumus ei vasta, tuleb see igal juhul tagasi lükata (p 5.4).
- 2.2. Vastavustingimustena oli hankija sätestanud järgneva:

NÕUDED PAKKUJALE JA MEESKONNALE

Pakkuja peab raamlepingu täitmiseks kaasama meeskonna, kes peavad vastama järgmistele nõuetele:

1) Kõik raamlepingu täitmiseks teenust osutavad õiguseksperdid peavad olema Eesti Advokatuuri liikmed, kellel on vähemalt 3-aastane töökogemus vandeadvokaadina.

2) Pakkuja meeskond peab olema suuteline tehnilises kirjelduses toodud valdkondades osutama õigusteenust.

Pakkuja esitab kinnituse, et kaasab raamlepingu täitmiseks õiguseksperdid, kes on Eesti Advokatuuri liikmed, kellel on vähemalt 3-aastane töökogemus vandeadvokaadina ning, kes on võimelised tehnilises kirjelduses toodud valdkondades õigusteenust osutama.

Küsimused ettevõtjale:

1. Pakkuja kinnitab, et kaasab raamlepingu täitmiseks õiguseksperdid, kes on Eesti Advokatuuri liikmed, kellel on vähemalt 3-aastane töökogemus vandeadvokaadina. (Raadionupp valikutega "Jah/Ei")

2. Pakkuja kinnitab, et kaasab raamlepingu täitmiseks meeskonna, kes on võimeline tehnilises kirjelduses toodud valdkondades õigusteenust osutama. (Raadionupp valikutega "Jah/Ei")

- 2.3. Eeltoodust tulenes, et pakkuja pidi komplekteerima ja kaasama raamlepingu täitmiseks meeskonna, milles iga meeskonna liige on Eesti Advokatuuri liige, igal meeskonna liikmel on vähemalt 3-aastane töökogemus vandeadvokaadina ning kaasatav meeskond tervikus peab olema suuteline osutama tehnilises kirjelduses toodud valdkondades õigusteenust. Tehnilises kirjelduses olid märgitud järgmised näidisvaldkonnad, milles pakkuja peab olema suuteline osutama õigusteenust:

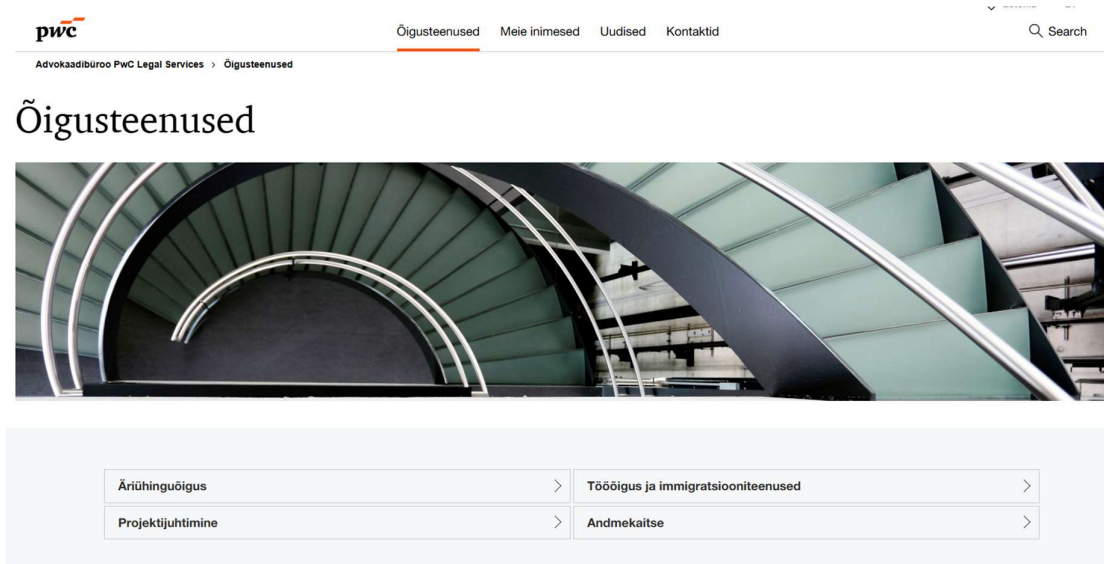
- Riigihankeõigus

RASK.

- Euroopa Liidu struktuurfondide õigusraamistik ja Euroopa Liidu õigus
  - Konkurentsioigus ja riigiabi
  - Tsiviilõigus (sh lepinguõigus)
  - Intellektuaalomandiõigus
  - Tehnoloogiaõigus (sh IT-õigus)
  - Haldusõigus
- 2.4. Eeltoodud valdkondade osas oli tehnilises kirjelduses lisaks selgitatud, et Riigikantselei koostööpartnerid viivad läbi innovaatilisi riigihankeid ning teadus- ja arendusteenuste konkursse. Õigusteenust on vaja nende hangete ja konkursside ettevalmistamisel ning läbiviimisel tekkivate õiguslike küsimuste lahendamiseks. Lisaks vajavad Riigikantselei ja tema koostööpartnerid õiguslast nõustamist riigiabi reeglite, intellektuaalomandi, IT-õiguse ning muude projektide elluviimisega seotud õigusvaldkondade lõikes.
- 2.5. Kirjeldusest nähtub, et projekti suunitlus on eeskätt haldusõiguse poolel hõlmates olulises osas nii riigihankeõigust, Euroopa Liidu õigust koos struktuurfondide õigusraamistikuga kui konkurentsioigust ja riigiabi.
- 2.6. Advokaadibüroo PwC Legal Service OÜ pakumusest nähtub kolme meeskonnaliikme esitamine, kellest üksnes kaks vastab hankija poolt kehtestatud 3 aastase vandeadvokaadina töötamise kogemuse nõudele. Kolmas vandeadvokaat Ketlin Peterson sellisele nõudele ei vasta, mistõttu antud isiku meeskonnaliikmena esitlemine ei ole kohane, eriti kuna ka raamlepingu punkt 7.1 nimetab üheselt, et raamlepingupartner kohustub raamlepingu täitmisel kasutama üksnes riigihanke alusdokumentides esitatud nõuetele vastavat meeskonda, kelle CV-d esitatakse 10 tööpäeva jooksul pärast lepingu sõlmimist. Muude meeskonnaliikmete kasutamine õigusteenuse osutamisel lubatud ei ole, s.h mitte ka toetava funktsioonina.
- 2.7. Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ pakumusest nähtub pakutud vandeadvokaatide spetsialiseerumine ja õigusnõustamise valdkonnad:
- (i) vandeadvokaat Taavi Kõiv on spetsialiseerunud äriõigusele, lepingulisele õigusele ning regulatiivsele vastavusele. Lisaks on tal varasem kogemus klientide nõustamisel IT-õiguse ja intellektuaalomandi teemadel.
  - (ii) vandeadvokaat Karen Root on spetsialiseerunud äriühinguõigusele ning ühinemistele ja ülevõtmistele (M&A). Täiendavalt on välja toodud ka avaliku sektori innovatsiooniprojektide õigusnõustamine ja õigusanalüüside koostamine, kuid täpsustatud ei ole, kas tegemist on kogemuste all välja toodud õigusanalüüsi KVA ümberkujundamist avalik-õiguslikuks ülikooliks.
- 2.8. Esitatud kirjeldusest nähtub, et Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ poolt komplekteeritud meeskond on spetsialiseerunud peamiselt äriõiguse valdkonnale ning kogu haldusõiguse osa enda äärmiselt spetsiifiliste suundadega nagu riigihankeõigus, konkurentsioigus, riigiabi, euroopa liidu õigus ja toetused on sealjuures täies ulatuses katmata. Viimast kinnitab ka Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ kodulehekülg, millisel on viidatud, et Advokaadibüroo PwC Legal Service OÜ osutab üksnes äriõigusteenuseid – äriühinguõigus, andmekaitse, tööõigus- ja immigratsiooniteenuse ning projektijuhtimine. Kodulehel ei ole viidatud, et muude valdkondades õigusteenuste osutamist üldse toimuks.

Kõikehõlmavad äriõigusteenused

Advokaadibüroo PwC Legal Services advokaadid saavad abiks olla alates ühingu asutamisest kuni ühingute ühinemiste ja omandamiste, jagunemiste, ümberkujundamiste ja teiste suuremate restruktureerimiseni, sealhulgas vajadusel toetades ka ettevõtte likvideerimist.

Nõustame kliente alates igapäevastest tööõigusega seotud küsimustest ning sisedokumentatsioonist kuni tööjõu ümberkorraldamise ning töösuhete lõpetamiseni. Meil on laialdased kogemused töötajate motivatsiooniprogrammide nõustamisel, konkurentsi- ja konfidentsiaalsuskokkulepete koostamisel aga ka näiteks rikkumisest teatamise (vilepühumise) protseduuride väljatöötamisel. Nõustame ja abistame kliente, kes soovivad Eestis tööle võtta kolmandatest riikidest pärit inimesi.

<https://www.pwclegalservices.ee/et/oigusteenused.html>

- 2.9. Nimetatud põhjusel teostas vaidlustaja hankijale päringu, milles soovis teada, kuidas jõudis hankija nimetatud pakkuja osas järeldusele, et pakkuja on hanketingimustele vastav. Seda eriti põhjusel, et tehnilise kirjelduse punktis 2.5 oli nõutud, et pakkuja garanteerib pakkumuse esitamisega, et tal on olemas küllaldane tööjõud õigusteenuse osutamiseks ning et lepinguperioodil ei teki õigusteenuse osutamisel takistusi ega viivitusi, mis tuleneks pakkuja töökoormusest või tööjõu korraldusest. RHS § 114 sätestab hankija kohustuse, mille kohaselt pakkumuse vastavust tuleb kontrollida üksnes ja ainult RHAD-s esitatud tingimuste alusel. Eeltoodu kehtib nii pakkumusele seatud sisulistele nõuetele kui ka dokumendinõuetele. Seadus paneb pakkuja kohustuse arvestada RHAD tingimusi tervikuna, mitte üksnes esitada hankemenetluse vormidel nõutavaid andmeid ja dokumente, millele vastab hankija kohustus kontrollida pakkumuse vastavust kõikide tingimuste osas. Seega ei ole vastavuse kontroll piiritletud üksnes riigihangete registrist nähtuvate vastavustingimustega, vaid kõikides RHAD-s (nt tehniline kirjeldus, juhised pakkuja, ettevalmistatud vormid jne) olevate tingimustega.¹ Erimenetluse kord p 3.2 ütleb, et pakkumus peab vastama RHAD tingimustele. Seega pakkumuse esitamisel koosmõjus meeskonna vastavustingimuse ja tehnilise kirjelduse nõuetega, pidi pakkuja andma garantii olevikus tingimuse täitmise kohta ja hankija pidi kontrollima selle tingimuse kinnituse paikapidavust. Sellist kohustust on vaidlustuskomisjoni praktikas korduvalt kinnitatud. Näiteks on vaidlustuskomisjon lahendus nr 131-22/238890 (p 8.2) selgitanud, et üldine kohtu- ja vaidlustusmenetluste praktikas välja kujunenud reegel on see, et pakkumus peab vastama riigihanke alusdokumentides esitatud kõigile tingimustele igal ajahetkel alates pakkumuse esitamisest (vt Tallinna Halduskohtu 16.09.2019 otsus, 3-19-1491, p 36). Ei saa olla vaidlust, et pakkumuse esitamisega ei saa garanteerida millegi olemasolu, mida pakkumuse esitamisel tegelikult olemas ei ole ja mille realiseerumine võib (ja võib ka mitte) tekkida tulevikus, s.t ei saa anda kinnitusi töötajate olemasolu kohta, mida tegelikkuses meeskonnas ei ole.

¹ M. A. Simovart. Riigihangete seadus. Kommenteeritud väljaanne. Veebiväljaanne, § 114 p 9

RASK.

- 2.10. Alljärgnevalt käsitleb vaidlustaja hankija poolt esitatud päringu vastust. Kuivõrd päringu vastus on mahukas, siis esitab vaidlustaja kaldkirjas hankija vastuse osa ning seejärel sellele koheselt ka vaidlustaja seisukoha.

- 2.11. Vastuseks vaidlustaja päringule vastas hankija järgmist:

„Juhime tähelepanu, et hanketingimustes ei olnud sätestatud meeskonna miinimum suurusnõuet. Hanke vastavustingimustes on määratud nõuded pakkuja meeskonnale, kuid ei ole ette nähtud, et pakkuja meeskond peab koosnema kindlast arvust advokaatidest. Seetõttu ei saa teie väidet, et Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ pakkumus ei vasta nõuetele, pidada põhjendatuks.

Vastavustingimuses „Nõuded pakkuja ja meeskonnale“ on nõutud:

1. *Kõik raamlepingu täitmiseks teenust osutavad õiguseksperdid peavad olema Eesti Advokatuuri liikmed, kellel on vähemalt 3-aastane töökogemus vandeadvokaadina – ehk, iga meeskonna liige, kes osutab teenust, peab olema Eesti Advokatuuri liige ning omama vähemalt 3-aastast töökogemust vandeadvokaadina.*

Hankija hinnangul täitsid kaks Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ advokaati selle nõude juba pakkumuse esitamise hetkel ning kolmas advokaat hakkab vastama nõudele alates 14. märtsist 2026, mis katab raamlepingu perioodi vajadused.

- 2.12. Vaidlustaja ei ole pöördumises märkinud, et hanketingimustes oleks nõutud meeskonnale miinimumnõude suurust. Samuti ei ole vaidlustaja pöördumises märkinud, et vandeadvokaadid Taavi Kõiv ja Karen Root ei omaks vähemalt kolmeaastast töökogemust vandeadvokaadina. Nimetatu teave on avalikult kättesaadav ja kontrollitav Eesti Advokatuuri koduleheküljelt.

- 2.13. Kuigi käesoleval juhul ei ole pakkumuse vastavuse seisukohalt määrav vandeadvokaadi Ketlin Petersoniga seonduv, siis peab vaidlustaja vajalikuks selle välja toomise, sest nimetatust nähtub hankija tegevus hanketingimuste mittetäitmisel.

- 2.14. Esiteks, nagu vaidlustaja on eelnevalt viidanud, siis nii vastavustingimus ise, kui tehnilise kirjelduse punkt 2.5 sätestab sõnaselgelt pakkuja kohustuse garanteerida pakkumuse esitamiseks, et tal on olemas küllaldane tööjõud õigusteenuse osutamiseks ning et lepinguperioodil ei teki õigusteenuse osutamisel takistusi ega viivitusi, mis tuleneks pakkuja töökoormusest või tööjõu korraldusest. Tegemist on oleviku vormis kehtestatud nõudega. Seega tähendab see seda, et nõuetekohane meeskond peab olemas olema pakkumuse esitamise hetkel. Hankija edasine argumentatsioon vandeadvokaat Ketlin Petersoni võimalikust sobivusest kunagi tulevikus ei ole kohane ja ei saanud olla osaks pakkumuse vastavuse hindamisel.

- 2.15. Teiseks, on ebaõige hankija väide, et Ketlin Peterson hakkab nõudele vastama alates 14. märtsist 2026, mis katab raamlepingu perioodi vajadused. Hankija ei ole seadnud vastavustingimuseks Advokatuuri liikmesuse aja vaid nimetab 3-aastase töökogemuse vandeadvokaadina. See tähendab, et isikul peab olema vähemalt 3 aastane reaalne vandeadvokaadina töötamise kogemus. Lisaks on Ketlin Petersoni liikmesus Eesti Advokatuuris peatatud, millisel perioodil isikul ei ole lubatud osutada vandeadvokaadina õigusteenuseid (AdvS § 22 lg 3, § 35 ja § 30 lg 3). Seega ei saa isikul ka liikmesuse peatamise ajal tekkida töötamise kogemust, kuna ajal, mil liikmelisus on peatatud on vandeadvokaadina töötamine välistatud, millest johtuvalt ei saabu isiku nõuetele vastavust 14. märts 2026.

2. *Pakkuja meeskond peab olema suuteline tehnilises kirjelduses toodud valdkondades osutama õigusteenust – ehk, kogu meeskond peab olema võimeline osutama õigusteenust kõigis tehnilises kirjelduses nimetatud valdkondades. Tingimus ei nõua, et iga liige peaks valdkondi katma individuaalselt, vaid hindamise alus on meeskonna koguvõimekus ning pakkuja kinnitused suutlikkuse kohta.*

RASK.

Seega on sõna-sõnalt tingimus täidetud: Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ esitas pakkumuses advokaadid ning kinnitas suutlikkust katta kõik nõutud valdkonnad.

Hankija hinnang tugineb pakkuja esitatud siduvatele kinnitustele ning raamlepinguperioodi kestvusele, mille jooksul meeskonna koosseisu saab kohandada vastavalt vajadusele. Tagatud on, et raamlepingut täidavad nõuetele vastavad advokaadid. Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ esitas pakkumuses kolm advokaati, kellest kaks vastasid nõuetele juba pakkumuse esitamise hetkel. Raamleping kestab 2025. aastast kuni 31. augustini 2029, seega ligi neli aastat. Advokaat Ketlin Peterson vastab alates 14. märtsist 2026 kvalifikatsiooninõuetele ja võib sellega alates nimetatud kuupäevast raamlepingu täitmisel teenust osutada. See tagab, et raamlepingu kogu perioodi jooksul on olemas piisav arv nõuetele vastavaid advokaate.

- 2.16. Esiteks, käesoleva vastuse osaga kinnitab hankija, et ei ole pakkumuste hindamisel hanketingimustes kehtestatud nõudeid järginud.
- 2.17. Kuivõrd vaidlustaja käsitles advokaatide arvu ja vandeadvokaat Ketlin Petersoniga seonduvat juba eelolevalt, siis ei asu vaidlustaja nimetatut siin uuesti kordama. Küll aga toob vaidlustaja siinkohal välja, et ka vandeadvokaat Ketlin Petersoni pädevusena ei ole toodud valdkondi, mille puudumist vaidlustaja Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ pakkumuses toob välja. Seega isegi Ketlin Petersoni hüpoteetilisel kaasamisel kunagi ettenägemata tulevikus, on katmata tehnilises kirjelduses nimetatud valdkondadest riigihankeõigus (kus soovitakse ka hankedokumentide koostamist, mis ilma pikaajalise kogemusega valdkonnas on teostamatu), Euroopa Liidu struktuurfondide õigusraamistik ja Euroopa Liidu õigus, konkurentsioigus ja riigiabi ning lisaks haldusõigus. Viimati nimetatud on spetsiifilised õigusvaldkonnad, milles opereerimiseks vajalike teadmiste ja kogemuste omandamine toimub läbi pikaajalise praktika. Tegemist ei ole ka Eesti Advokatuuri eksamivaldkonda kuuluvate valdkondadega, seega ei saa eeldada, et antud valdkondade tundmine oleks vandeadvokaadiks saamise eelduseks. Vandeadvokaadiks saamine ei eelda kõigi õigusvaldkondade süvitsi tundmist.²
- 2.18. Teiseks kinnitab hankija enda vastuses ka ise, et valdkondade hindamise aluseks oli meeskonna koguvõimekus ning lisaks pakkuja kinnitused suutlikkuse kohta. Meeskonna võimekust osutada teenuseid tehnilises kirjelduses sätestatud valdkondades nõudis nii vastavustingimus, kui tehnilise kirjelduse punkt 2.5, mis sätestab kinnituse, et kui pakkuja esitab pakkumuse, siis ta garanteerib tal on pakkumuse esitamise hetkel olemas küllaldane ja piisava võimekusega tööjõud õigusteenuse osutamiseks. Käesoleval hetkel sellist kogemusega ja koguvõimekusega meeskonda ei nähtu ei Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ pakkumusest ega nende koduleheküljelt, millisel samuti ei nähtu nõutud kogemusega vandeadvokaate, kes oleksid vaidlusalustele valdkondadele spetsialiseerunud.

Hankijale jääb arusaamatuks, mille põhjal te eeldate, et Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ ei suudaks teenust osutada tehnilises kirjelduses nimetatud valdkondades. Pelgalt asjaolu, et pakkuja esitleb end mõnes spetsiifilises valdkonnas eksperdina, ei tähendab, et tal puuduksid teadmised, kogemus või suutlikkus teistes valdkondades. Mitmete nimetatud valdkondade süvitsi tundmine on vandeadvokaadiks saamise eelduseks, mida kontrollib Eesti Advokatuur.

Hankija edastas küsimused ka pakkuja ning Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ kinnitas järgmist: tegemist on kiiresti kasvava organisatsiooniga, millel on küsimusele vastamisel hetkel 5 töötajat. Advokaadibüroo on läbi mõelnud töövoogu ja võimekuse ja palkab pidevalt juurde uusi õiguseksperthe. Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ kinnitas, et tal on olemas vajalikud oskused, kogemused ja tööjõud, et lepinguperioodil õigusteenust vajalikus ulatuses osutada.

- 2.19. Vaidlustaja viitab veelkord järgmist. Tehnilises kirjelduses oli sõnaselgelt viidatud, et käesoleva sotsiaal- ja eriteenuste erimenetluse eesmärgiks on toetada õigusteenusega riigikantsleid koostööpartnerite, kes viivad läbi innovaatilisi riigihankeid ja teadus- ja arendusteenuste konkursse nende samade hangete

² <https://advokatuur.ee/et/kuidas-saada-advokaadiks/kehtivad-advokaadieksami-valdkonnad>

RASK.

ja konkursside ettevalmistamisel ja läbiviimisel tekkivate õiguslike küsimuste lahendamisel. Lisaks oli tehnilises kirjelduses viidatud, et Riigikantselei ja koostööpartnerid vajavad õigusosalast nõustamist riigiabi reeglite, intellektuaalomandi, IT-õiguse ning muude projektide elluviimisega seotud õigusvaldkondade lõikes. Tegemist on äärmiselt spetsiifilise projekti sisuga.

- 2.20. Selleks, et eeltoodud nõuded oleksid saavutatud oli tehnilises kirjelduses viidatud, et pakkuja garanteerib pakkumuse esitamisega, et tal on olemas küllaldane tööjõud õigusteenuse osutamiseks ning et lepinguperioodil ei teki õigusteenuse osutamisel takistusi ega viivitusi, mis tuleneks pakkuja töökoormusest või tööjõu korraldusest ning lisaks kinnitab pakkumuse esitamisega, et pakkuja pakkumuses esitatud meeskond peab olema suuteline tehnilises kirjelduses toodud valdkondades osutama õigusteenust.
- 2.21. Eeltoodud tingimuste sätestamise eesmärk saab olla üksnes see, et pakkujal oleks juba pakkumuse esitamise hetkel olemas nõuetekohane meeskond, kes suudaks hankijale hankija poolt nõutud valdkondades efektiivselt ja kvaliteetselt õigusteenust pakkuda. Sellele viitab selgesti lause osa oleviku vorm „on olemas”, sest pole nt kasutatud sõnastust „saab olema”. „On olemas” ei saa viidata millelegi, mis ehk võibolla kunagi tekib tulevikus, millist on kinnitatud ka vaidlustuskomisjoni praktikas, milles vaidlustuskomisjon on viidanud, et raamlepingu sõlmimiseni saab jõuda vaid RHAD-ile vastava pakkumusega ja pakkumuses sisalduvate puuduste parandus ei saa toimuda kunagi tulevikus raamlepingu täitmise kaudu (VAKO otsus nr 169-25/284595, p 9.2.2), samuti ei saa nõuetele mittevastav pakkumus nõuetele vastavaks muutuda hiljem (VAKO otsus nr 2-23/257737, p 13.4.2) näiteks uute dokumentide või meeskonnaliikmete esitamise kaudu. Sama on kinnitanud Riigikohus viidates, et kui nõuetele vastav seisund tekib ettevõtjal alles pärast pakkumuse esitamist, ei võeta seda hankemenetluses arvesse (RKHKo 3-3-1-24-13, p 23). Pakkumus peab vastama kõigile riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele igal ajahetkel alates pakkumuse esitamisest (Tln HKo 3-19-1491, p 36).
- 2.22. Kõiki tingimusi koosmõjus lugedes on vaidlustaja jätkuvalt seisukohal, et hankija eesmärgiks ei ole olnud lubada hakata spetsialisti otsima alles siis kui raamlepingu alusel esitatakse tellimus. See läheks vastuollu tehnilise kirjelduse punktiga 2.5, mis viitab, et lepinguperioodil ei tohi tekkida õigusteenuse osutamisel takistusi ega viivitusi. Kui spetsialisti alles hiljem otsima asutaks, siis selline viivitus tekiks. Kogumis muudaks see lisaks valdkondade ja muude nõuete kehtestamise mõtetuks ja pakkumuse esitamise tingimuslikuks ning nõue, et meeskond „on olemas” oleks sõltuvuses sellest, kas ja kui edukas on mõni advokaadibüroo enda värbamisprotsessis, milline protsess võib advokaadibüroo jaoks osutuda ka ebaedukaks. Kusjuures tingimusliku pakkumuse esitamine hanketingimuste järgi oli keelatud.
- 2.23. Vaidlustaja ei väida, et Advokaadibüroo PwC Legal Service OÜ pakkumuses esitatud vandeadvokaadid ei ole pädevad osutama õigusteenuseid valdkondades, milles nad on enda ekspertiisi välja toonud. Samas on vaidlustaja seisukohal, et nimetatud ekspertiiside kõrval on nimetatud pakkumuses katmata peamine osa hanke eesmärgist - riigihankeõigus (kus soovitakse ka hankedokumentide koostamist, mis ilma pikaajalise kogemusega valdkonnas on teostamatu), Euroopa Liidu struktuurfondide õigusraamistik ja Euroopa Liidu õigus, konkurentsiõigus ja riigiabi ning lisaks haldusõigus. Viimati nimetatud on spetsiifilised õigusvaldkonnad, milles opereerimiseks vajalike teadmiste ja kogemuste omandamine toimub läbi pikaajalise praktika. Ja Advokaadibüroo PwC Legal Service OÜ poolt esitatud vandeadvokaatidel sellist praktikat teadaolevalt ei ole, millist kinnitab Advokaadibüroo PwC Legal Service OÜ enda pakkumus ja kodulehel avaldatud teave.
- 2.24. Hankija ei saa eeldada, et pakkuja poolt nimetatud vandeadvokaadid on pädevad osutama õigusteenust valdkondades, mille kohta pakkumuses puudub vastav teave, ning tal on kohustus kontrollida pakkumuse vastavust riigihanke alusdokumentides sätestatud tingimustele, sh kontrollida esitatud kinnituste õigsust, ning hinnata üksnes pakkumuses sisalduvat teavet. Pakkuja üldsõnaline kinnitus, et tal on olemas (või tulevikus tekib) piisav tööjõud ka neis valdkondades, ei asenda hankija kontrollikohustust pakkumuste vastavuse kontrolli hetkel. Samuti ei saa hankija mõelda isikutele juurde pädevust, millist nad ise ei ole enda kohta esitanud.

RASK.

- 2.25. Seega ei ole vaidlustaja hinnangul võimalik hanketingimusi teisiti tõlgendada kui vaidlustaja selgitatud viisil. Vastasel juhul puudunuks spetsiifiliste valdkondade väljatoomiseks hankedokumentatsioonis vajadus ning hankija oleks saanud lihtsalt õigusteenust tunnihinna alusel hankida. Hankija seda aga ei teinud. Seega pidi hankija veenduma, et meeskond ka tegelikkuses suudab nõutud valdkondades teenust osutada.
- 2.26. Olgu siinkohal märgitud seegi, et tegelikkusele ei vasta ka hankija väide, et Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ-l oli päringu esitamise hetkel 5 töötajat. Avalikult kontrollitavatest andmetest nähtub, et antud büroo töötajate arv on 2 inimest.
- 2.27. Kokkuvõttes jääb vaidlustajale ebaselgeks, miks ei soovi hankija enda kehtestatud hanketingimusi järgida.
- 2.28. **Arvestades eeltoodut, on vaidlustaja seisukohal, et Advokaadibüroo PwC Legal Services OÜ pakkumus ei vasta hankija poolt kehtestatud tehnilisele kirjeldusele ja vastavustingimustele, mistõttu ei saa olla õiguspärane hankija otsus pakkumuse vastavaks ja edukaks tunnistamiseks.**

3. MENETLUSLIKUD KÜSIMUSED

- 3.1. **Vaidlustaja subjektiivsete õiguste riive.** RHS § 185 lg 1 järgi võib hankija tegevuse vaidlustada juhul, kui see rikub vaidlustaja õigusi. Seega peab vaidlustuse esitamiseks olema põhjendatud huvi, milleks kinnistunud kohtupraktika järgi saab ainsana olla majanduslik huvi sõlmida hankeleping (vt nt TlnRnKo 3-11-2403, p 16). Reeglina saab pakkuja vaidlustada üksnes hankija otsuseid üksnes selliste pakkuja suhtes, kes asetsevad pakkumuste hindamise tulemusena moodustatud paremusjärjestuses vaidlustajast eespool ning takistavad selliselt vaidlustaja võimalust osutada edukaks ja sõlmida leping (VAKO 22.01.2013 nr 3-13/136904, p 19). Vaidlustaja hinnangul on hankija edukaks tunnistanud pakkumuse, milline ei vasta hanketingimustele. Kuna raamlepingu alusel hankelepingute sõlmimiseks on kehtestatud kaskaadmeetod ning vaidlustaja pakkumus on pakkumuse maksumuselt teisel kohal, siis vaidluse rahuldamine aitab kaasa vaidlustaja õiguste kaitsel parima järjekorrapositsiooni saamiseks ning rikutud õiguste taastamisele. Seega esineb vaidlustajal põhjendatud huvi vaidlustuse esitamiseks.
- 3.2. **Vaidlustuse esitamise tähtaegsus.** RHS § 189 lg 1 kohaselt peab laekuma vaidlustus VAKO-le 10 päeva jooksul alates hetkest, kui vaidlustaja sai teada või pidi teada saada oma õiguste rikkumisest. Vaidlustaja sai vaidlustatud otsuse kätte 05.09.2025. Viimane päev selle vaidlustuse esitamiseks on seega 15.09.2025. Järelikult on vaidlustus esitatud tähtaegselt.
- 3.3. **Vaidlustuse läbivaatamise viis.** Vaidlustaja soovib vaidlustuse kirjalikku menetlemist.
- 3.4. **Riigilõiv.** Vaidlustaja on tasunud kooskõlas RLS § 258 lg 1 p 2 vaidlustuse esitamisel riigilõivu summas 1280 eurot.
- 3.5. **Esindusõigus.** Vandeadvokaat Tarmo Peterson ja vandeadvokaat Keidi Kõiv kinnitavad esindusõiguse olemasolu (RHS § 190 lg 1¹).

Lugupidamisega

/digitaalselt allkirjastatud/

Tarmo Peterson

Vandeadvokaat

RASK.

Advokaadibüroo RASK seaduslik esindaja

Keidi Kõiv

Vandeadvokaat

Advokaadibüroo RASK lepinguline esindaja

